

TRIAL
International

IMOVINSKOPRAVNI ZAHTJEVI U KRIVIČNOM POSTUPKU

PRIRUČNIK ZA PRAVOSUDNO OSOBLJE

Ovaj priručnik je nastao u sklopu projekta "Postizanje dostojanstva i unaprijeđenje prava preživjelih ratnog seksualnog nasilja u sudske postupcima u Bosni i Hercegovini (BiH), u skladu s međunarodnim standardima", koji je dio višegodišnje podrške Vlade Velike Britanije TRIAL Internationalu u radu na pitanjima žrtava seksualnog nasilja u ratu.

SADRŽAJ

PREDGOVOR VISOKOG SUDSKOG I TUŽILAČKOG VIJEĆA BIH	4
UVOD	5
PRIKAZ SUDSKE PRAKSE	6
I. Hronološki pregled dosadašnjih postupaka	6
II. Sadržaj presude kojom se usvaja imovinskopravni zahtjev	8
III. Naredba za vještačenje	9
IV. Privremene mjere obezbjeđenja	11
V. Istraga imovnog stanja osumnjičenih / optuženih	12
ULOGA TUŽILACA/TELJICA U VEZI S IMOVINSKOPRAVNIM ZAHTJEVOM U KRIVIČNOM POSTUPKU	13
OGLEDNI PRIMJERI PODNEŠAKA I ODLUKA	15
I. Prijedlog za ostvarivanje imovinskopravnog zahtjeva	15
II. Naredba za vještačenje	18
III. Zahtjev za dostavljanje podataka o nekretninama – općinskoj službi za prostorno uređenje i imovinskopravne poslove	19
IV. Zahtjev za dostavljanje podataka o nekretninama – općinskom sudu, zemljišnoknjižnom uredu	20
V. Zahtjev za dostavljanje podataka o nekretninama i pokretnim stvarima – Poreznoj upravi FBiH	21
VI. Zahtjev za dostavljanje podataka o pokretnoj imovini – kantonalm ministarstvu unutrašnjih poslova – općinska policijska uprava	22
VII. Prijedlog za donošenje privremene mjere obezbjeđenja	23
VIII. Rješenje o prihvatanju prijedloga za određivanje mjere obezbjeđenja	25

PREDGOVOR VISOKOG SUDSKOG I TUŽILAČKOG VIJEĆA BIH

Nevladina organizacija TRIAL International već se duže vrijeme bavi položajem oštećenih u krivičnom postupku, sprovodeći niz strateških aktivnosti vezanih za pitanja dosuđivanja imovinskopravnog zahtjeva, sa posebnim fokusom na sudske postupke u kojima su svjedoci žrtve seksualnog nasilja u predmetima ratnih zločina.

Visoko sudsko i tužilačko vijeće Bosne i Hercegovine pozdravlja ove napore TRIAL Internationala, kao i njihov angažman u približavanju pozitivnih praksi vezanih za postupanje s imovinskopravnim zahtjevima u krivičnim postupcima u Bosni i Hercegovini.

Jedna od takvih aktivnosti jeste publikacija „Imovinskopravni zahtjevi u krivičnom postupku – Priručnik za pravosudno osoblje“, u okviru koje se ukazuje na dobru praksu te daju korisni primjeri podnesaka i odluka tužilaštava i sudova Bosne i Hercegovine, uključujući naredbu za vještačenje, prijedlog za donošenje privremene mjere obezbjeđenja i slično.

Nadamo da će ovaj priručnik biti od koristi pravosudnom osoblju, a naročito tužiocima/teljcama i njihovim saradnicima/ama u njihovom postupanju s imovinskopravnim zahtjevima. Također, ovaj priručnik može biti od koristi oštećenima i njihovim zastupnicima/ama u procesu pripreme i podnošenja imovinskopravnih zahtjeva.

Milan Tegeltija,

predsjednik Visokog sudskega
i tužilačkog vijeća BiH

UVOD

Poštovani čitaoci i čitateljice,

pred vama se nalazi Priručnik za pravosudno osoblje o imovinskopravnim zahtjevima u krivičnom postupku.

Nakon usvajanja prve presude Suda Bosne i Hercegovine (BiH) u junu 2015. godine kojom su, uporedo s osudom na kaznu zatvora, počinatelji ratnog zločina obavezani na naknadu štete oštećenom licu – žrtvi ratnog silovanja – u prethodne tri godine je uslijedio niz takvih presuda pred nekoliko sudske instanci u BiH.

Tako je dosad u okviru devet predmeta od Suda BiH, Okružnog suda u Doboju i Kantonalnog suda u Novom Travniku jedan ili više počinatelja obavezan isplatiti naknadu štete žrtvama ratnih zločina u iznosima od 20.000 do 60.000 KM. Šest od tih presuda je postalo pravosnažno, dvije čekaju na ishod drugostepenog postupka, dok je jedna presuda ukinuta i naloženo je ponovno suđenje. Pored ovih predmeta, trenutno je u toku nekoliko prvostepenih postupaka u kojima su tužitelji/ce uložili napore kako bi, u skladu sa svojim zakonskim obavezama, prikupili dokaze potrebne za nesmetano utvrđivanje visine imovinskopravnog zahtjeva oštećenih i kako bi ispitali imovno stanje optuženih u cilju omogućavanja određivanja privremenih mjera obezbjeđenja imovine.

Bitno je naglasiti da je ovdje riječ o novijoj praksi. Radi se o adhezionom postupku za koji su potrebni poznavanje i primjena nekih pravila koja krivičari/ke inače ne primjenjuju u svom svakodnevnom radu, koji shodno tome sa sobom nosi određene proceduralne i druge izazove. Stoga se ukazala potreba za edukativnim materijalom iz ove oblasti koji će svakodnevno biti pri ruci pravosudnom osoblju i olakšati im rad na ovim pitanjima.

Tako je slijedom sugestija nosilaca/teljica pravosudnih funkcija nastao ovaj priručnik o imovinskopravnim zahtjevima u krivičnim postupcima kao podrška radu pravosudnog

osoblja, prvenstveno tužilaca/teljica i njihovih saradnika/ca. Informacije iz Priručnika, međutim, mogu svakako poslužiti i potencijalnim zastupnicima/ama oštećenih lica, zbog kojih smo uključili i neke ogledne primjere podnesaka koji njima mogu biti korisni, a pravosudnom osoblju zanimljivi u smislu uvida u njihov sadržaj.

Na početku ove publikacije nalazi se kraći prikaz dosadašnje sudske prakse s osvrtom na pojedina specifična materijalna i proceduralna pitanja od značaja za rad na imovinskopravnim zahtjevima u krivičnim postupcima o kojima su sudovi zauzeli stav i vezano za koja se etablirala praksa tužilaštava/sudova.

Zatim slijedi prilog tužioca Tužilaštva BiH, koji dijeli svoje značajno iskustvo u vezi s ovim adhezionim postupkom i predlaže korake o kojima kolege/ice trebaju voditi računa prilikom rada na ovakvim predmetima.

Najzad slijede prikazi urneka raznih podnesaka i odluka Tužilaštva BiH i Suda BiH te prijedloga oštećenih lica kako bi ih pravosudno osoblje, ali i zastupnici/e oštećenih mogli koristiti kao praktične alatke u svom radu na ovim pitanjima.

PRIKAZ SUDSKE PRAKSE

I. HRONOLOŠKI PREGLED DOSADAŠNJIH POSTUPAKA

U periodu od juna 2015. do jula 2018. godine u Bosni i Hercegovini je u okviru ukupno devet predmeta bila usvojena presuda kojom su počinitelji, osim utvrđivanja krivične odgovornosti i izricanja odgovarajuće sankcije, obavezani i na isplatu naknade štete oštećenim licima, mahom žrtvama seksualnog nasilja u ratu.

Ovakva praksa se posebno etablirala pred Sudom BiH, uz jedan primjer pred Okružnim sudom u Doboju i jedan pred Kantonalm sudom u Novom Travniku. U nastavku slijedi tabela s komparativnim prikazom dosad usvojenih presuda i relevantnih informacija koje se odnose na te presude.^[1]

Predmet	PRVOSTEPENA PRESUDA (datum, sud, broj predmeta, ishod)	DRUGOSTEPENA PRESUDA (datum, sud, broj predmeta, ishod)	DOSUĐENI IZNOS
Marković Bosiljko i Marković Ostoja	24. juni 2015.	29. februar 2016.	Ukupno: 26.500,00 KM, i to na ime: - duševnih bolova zbog povrede slobode ili prava ličnosti u iznosu od 20.000,00 KM; - duševnih bolova zbog smanje- nja životne aktivnosti u iznosu od 6.500,00 KM.
	Sud BiH, Odjel I za ratne zločine (S1 1 K 012024 14 Kri)	Sud BiH, Apelaciono odjeljenje (S1 1 K 012024 15 Krž)	
	Osuđeni na kaznu zatvora u trajanju od deset godina te obavezani na naknadu štete oštećenoj u iznosu od 26.500,00 KM.	Prvostepena presuda potvrđena.	
Savić Slavko	29. juni 2015.	24. novembar 2015.	Ukupno: 30.000,00 KM, i to na ime: - duševnih bolova zbog povrede slobode ili prava ličnosti u iznosu od 16.000,00 KM; - duševnih bolova zbog smanje- nja životne aktivnosti u iznosu od 14.000,00 KM.
	Sud BiH, Odjel I za ratne zločine (S1 1 K 017213 14 Kri)	Sud BiH, Apelaciono odjeljenje (S1 1 K 017213 15 Krž)	
	Osuđen na kaznu zatvora u trajanju od osam godina te obavezan na naknadu štete oštećenoj u iznosu od 30.000,00 KM.	Prvostepena presuda potvrđena.	
Dostić Krsto	6. oktobar 2016.	27. januar 2017.	Ukupno: 40.000,00 KM, i to na ime: - duševnih bolova zbog povrede slobode ili prava ličnosti u iznosu od 15.000,00 KM; - duševnih bolova zbog smanje- nja životne aktivnosti u iznosu od 25.000,00 KM.
	Sud BiH, Odjel I za ratne zločine (S1 1 K 019771 16 Kri)	Sud BiH, Apelaciono odjeljenje (S1 1 K 019771 16 Krž)	
	Osuđen na kaznu zatvora u trajanju od deset godina te obavezan na naknadu nematerijalne štete oštećenoj u iznosu od 40.000,00 KM.	Prvostepena presuda potvrđena.	
Vojić Adil i Mešić Bekir	16. mart 2016.	1. decembar 2016.	Ukupno: 28.000,00 KM, i to na ime: - duševnih bolova zbog smanjenja životne aktivnosti.
	Sud BiH, Odjel I za ratne zločine (S1 1 K 012506 15 Krl)	Sud BiH, Apelaciono odjeljenje (S1 1 K 012506 16 Krž)	
	Osuđeni na kaznu zatvora u trajanju od sedam godina te obavezani na naknadu nematerijalne štete oštećenoj u iznosu od 28.000,00 KM.	Prvostepena presuda preinačena, te su osuđeni na povećanu kaznu zatvora u trajanju od devet godina. U ostalom dijelu prvostepena pre- suda ostaje neizmijenjena.	

¹ Od devet spomenutih predmeta nije prikazan jedino predmet u kojem je, nakon što je naknada štete bila dosuđena u prвostepenom postupku, presuda ukinuta i naloženo ponovno suđenje (predmet br. S1 1 K 018013 15 Kri).

	9. decembar 2016.	14. april 2017.	
	Sud BiH, Odjel I za ratne zločine (S1 1 K 020032 15 Kri)	Sud BiH, Apelaciono odjeljenje (S1 1 K 020032 17 Krž 11)	
Baotić Mato	Osuđen na kaznu zatvora u trajanju od deset godina te obavezan na naknadu nematerijalne štete za tri oštećene u ukupnom iznosu od 60.000,00 KM	Prvostepena presuda potvrđena.	<p>Ukupno: 60.000,00 KM, od čega: M.T.B. ukupan iznos od 20.000,00 KM, i to na ime: - duševnih bolova zbog povrede prava ili slobode ličnosti u iznosu od 13.000,00 KM; - duševnih bolova zbog smanjenja opće životne aktivnosti u iznosu od 7.000,00 KM;</p> <p>S-5 ukupan iznos od 25.000,00 KM, i to na ime: - duševnih bolova zbog povrede prava ili slobode ličnosti u iznosu od 15.000,00 KM; - duševnih bolova zbog smanjenja opće životne aktivnosti u iznosu od 10.000,00 KM;</p> <p>S-4 ukupan iznos od 15.000,00 KM, i to na ime: - duševnih bolova zbog povrede prava ili slobode ličnosti u iznosu od 7.000,00 KM; - duševnih bolova zbog smanjenja opće životne aktivnosti u iznosu od 8.000,00 KM.</p>
Vasić Nenad	25. januar 2017. Okružni sud u Doboju (13 0 K 003666 16 K 2)	18. april 2017. Vrhovni sud RS (13 0 K 003666 17 Kž 2)	<p>Ukupno: 20.000,00 KM, i to na ime: - duševne boli zbog povrede prava i slobode ličnosti, ugleda i zbog umanjenja opće životne aktivnosti.</p>
Jozić Anto i Mahalbašić Đemahudin*	Osuđen na kaznu zatvora u trajanju od pet godina te obavezan na naknadu nematerijalne štete oštećenoj u iznosu od 20.000,00 KM.	Prvostepena presuda preinačena, te je osuđen na smanjenu kaznu zatvora u trajanju od tri godine. U ostalom dijelu prvostepena presuda ostaje neizmijenjena.	-
	22. maj 2017. Kantonalni sud u Novom Travniku (06 0 K 009862 16 K)	-	-
	Osuđeni na kaznu zatvora u trajanju od tri godine i šest mjeseci (Jozić) i pet godina i šest mjeseci (Mahalbašić) te obavezani na naknadu nematerijalne štete oštećenoj u iznosu od 5.512,50 KM (Jozić) i 16.537,50 KM (Mahalbašić).	Drugostepeni postupak je u toku.	-
Muminović Elvir i dr. (Samir Kešmer i Mirsad Menzilović)*	5. juli 2018. Sud BiH, Odjel I za ratne zločine (S1 1 K 026906 17 Kri)	-	<p>Ukupno: 50.000,00 KM</p>
	Osuđeni na kaznu zatvora u trajanju od šest, pet i pet godina te obavezani na naknadu nematerijalne štete oštećenoj u iznosu od 50.000,00 KM.	Drugostepeni postupak je u toku.	

* Izricanje prвostepene presude protiv određene osobe ne znači da je ta osoba zaista i odgovorna za počinjenje krivičnog djela. Prema principu presumpcije nevinosti, svako se smatra nevinim za krivično djelo dok se pravosnažnom presudom ne utvrdi njegova krivica.

II. SADRŽAJ PRESUDE KOJOM SE USVAJA IMOVINSKOPRAVNI ZAHTJEV

U cilju uvida u tekst presude kojom se usvaja imovinskopravni zahtjev slijedi egzemplaran prikaz relevantnog dijela takve presude.

BOSNA I HERCEGOVINA

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА

SUD BOSNE I HERCEGOVINE
СУД БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ

UIMEBOSNEIHERCEGOVINE!

Sud Bosne i Hercegovine, Odjel I za ratne zločine, (...), u krivičnom predmetu koji se protiv optuženog Slavka Savića, vodi po optužnici Tužilaštva BiH broj: T20 O KT RZ 0009378 14 od 05.11.2014. godine, potvrđenoj 07.11.2014. godine, a kojom se optuženi tereti za počinjenje krivičnog djela Ratni zločin protiv civilnog stanovništva iz člana 173. stav 1. tačka e) Krivičnog zakona BiH (KZ BiH), u vezi sa članom 180. stav 1. istog zakona, nakon održanog javnog glavnog pretresa, (...), donio je, a dana 29.06.2015. godine, (...), javno objavio slijedeću:

PRESUDU

Optuženi:

Slavko Savić, sin Branka i majke Dane, rođene Milovanović, rođen 21.3.1963. godine u mjestu Kremeš, općina Vogošća, stalno nastanjen u, Ul., JMBG:, po nacionalnosti, državljanin, oženjen, otac troje djece, po zanimanju auto limar, nezaposlen, lošeg imovnog stanja, vojsku služio 1982/1983, ranije neosuđivan, ne vodi se drugi krivični postupak

I

KRIV JE

Što je:

(...)

Pa ga Sud primjenom odredbe člana 142. stav 1. KZ SFRJ i člana 285. ZKP BiH, uz primjenu odredbi članova 33., 38. i 41. KZ SFRJ

O SUDUJE

Na kaznu zatvora u trajanju od 8 (osam) godina

II

Na osnovu odredbe člana 198. stav 2. ZKP BiH, u vezi sa odredbama članova 200. i 202. Zakona o obligacionim odnosima, usvaja se imovinskopravni zahtjev oštećene „A“, pa se optuženi obavezuje da oštećenoj „A“ na ime naknade nematerijalne štete, isplati ukupan iznos od 30.000,00 KM i to na ime:

- duševnih bolova zbog povrede slobode ili prava ličnosti iznos od 16.000,00 KM;
 - duševnih bolova zbog smanjenja životne aktivnosti iznos od 14.000,00 KM,
- sve u roku od 90 (devedeset) dana od dana pravosnažnosti presude, pod prijetnjom prinudnog izvršenja.

Detaljniji uvid u sadržaj ovakvih presuda i kriterije kojima su se sudovi vodili pri donošenju odluke o odgovarajućoj visini naknade štete u različitim činjeničnim okolnostima možete pronaći u publikaciji TRIAL Internationala *Dosuđivanje naknade nematerijalne štete i kriteriji za odmjeravanje iznosa naknada / Prikaz sudske prakse u krivičnim i parničnim postupcima u BiH* iz 2017. godine.^[2]

III. NAREDBA ZA VJEŠTAČENJE

Sudsko vijeće prilikom donošenja odluke o imovinskopravnom zahtjevu, pored iskaza oštećenog lica i eventualne medicinske dokumentacije uložene u spis krivičnog predmeta, prvenstveno ima u vidu nalaz i mišljenje vještaka/inje, kao i njegov/njen iskaz na glavnem pretresu.

Zakon pred tužiocu/teljicu stavlja proceduralnu obavezu da prikuplja dokaze koji su relevantni za imovinskopravni zahtjev oštećenog/e, odnosno da utvrđuje činjenice potrebne za odlučivanje o ovom zahtjevu (članovi 35 (2) (g) i 197 (1) Zakona o krivičnom postupku (ZKP-a) BiH).^[3] Dok Zakon sudu ostavlja mogućnost odbijanja raspravljanja o zahtjevu ako bi se time znatno odugovlačio krivični postupak,^[4] za tužiocu/teljicu izuzeće od ove obaveze nije predviđeno zakonom.

Provodeći ovu obavezu, tužilac/teljica u okviru svojih zakonskih ovlasti već u toku istrage ima mogućnost da osigura nesmetano dokazivanje visine imovinskopravnog zahtjeva oštećenog/e. To se prvenstveno odnosi na izdavanje odgovarajuće naredbe za vještačenje od vještaka/inje neuropsihijatrijske struke, koji/a može na osnovu uvida u medicinsku dokumentaciju, obavljenog pregleda, uvidom u spise predmeta i primjenom dru-

gih metoda procijeniti posljedice koje je počinjenje krivičnog djela imalo na psiho-fizičko stanje žrtve, tj. može procijeniti nematerijalnu štetu koju je pretrpjelo oštećeno lice.

Bitno je napomenuti da je za naredbu za vještačenje potrebno izdvojiti veoma malo vremena. Ona se, naime, svakako izdaje u cilju utvrđivanja krivične odgovornosti optuženog lica.

Istovremeno je, međutim, potrebno voditi računa o činjenici da je za utvrđivanje visine naknade štete od sudskog vijeća u skladu s pravilima obligacijskog prava neophodno da vještak/inja utvrdi specifične vidove nastale štete (intenzitet i trajanje pretrpljenih duševnih bolova i straha te stepen umanjenja opće životne aktivnosti) kojima onda analogno odgovaraju specifični vidovi dosuđene naknade štete (duševni bolovi zbog povrede slobode ili prava ličnosti te duševni bolovi zbog smanjenja životne aktivnosti).

Zbog toga je jako bitno precizirati u tekstu naredbe koje činjenice, odnosno koji vidovi štete se trebaju utvrditi. Bez odgovarajućeg nalaže vještaka/inje oštećeno lice rizikuje da mu se imovinskopravni zahtjev, u nedostatku potkrijepljenosti činjenica dokazom, ne dosudi ili ne dosudi u cjelini.

Tako je naprimjer u predmetu *Vojić Adil i Mešić Bekir* Sud usvojio imovinskopravni zahtjev u dijelu koji se odnosi na pretrpljene duševne bolove zbog smanjenja životne aktivnosti, dok ostatak nije usvojio i uputio je oštećenu na parnični postupak.^[5] Naime, vještak je precizno utvrdio u kojem stepenu je umanjena opća životna aktivnost oštećene, a to utvrđenje je Vijeće našlo istinitim i pouzdanim. Podaci vještaka su, međutim, bili nepotpuni.

² Predmet br. S 11 K 012506 15 Krl, presuda od 16. 3. 2016. godine, tačke 347–353.

³ *„Službeni glasnik BiH”*, br. 3/03, br. 32/03, 36/03, 26/04, br. 63/04, 13/05, 48/05, 46/06, 76/06, 29/07, 32/07, 53/07, 76/07, 15/08, br. 58/08, br. 12/09, 16/09, 93/09, 72/13. Vidjeti također čl. 45 (2) g) i čl. 211 (1) Zakona o krivičnom postupku Federacije BiH („Službene novine FBiH”, br. 35/03, 37/03, 56/03, 78/04, 28/05, 55/06, 27/07, 53/07, 9/09, 12/10, 08/13, 59/14), čl. 43 (2) e) i 107 (1) Zakona o krivičnom postupku Republike Srpske („Službeni glasnik Republike Srpske”, br. 52/12, 91/17), te čl. 35 (2) g) i 197(1) Zakona o krivičnom postupku Brčko distrikta („Službeni glasnik Brčko distrikta BiH”, brojevi: 33/13, 27/14).

⁴ Vidi član 193 (1) ZKP BiH.

„347. (...)lako je Vijeće u većem dijelu prihvatio nalaz i mišljenje vještaka kao istinit, pouzdan, zasnovan na pravilima struke i nauke, Vijeće je našlo da isti u određenom dijelu nije precizan, odnosno da ne pruža pouzdan osnov za odlučivanje o pretrpljenom strahu, fizičkim bolovima i duševnim bolovima zbog povrede slobode i prava ličnosti koje je oštećena pretrpjela uslijed navedenog događaja, a koje je oštećena potraživala u preciziranom imovinskopravnom zahtjevu.

348. Iako Vijeće nalazi nesporним da je oštećena uslijed navedenog događaja pretrpjela strah, fizičke bolove, odnosno duševne bolove zbog povrede slobode i prava ličnosti, (...) Vijeće nalazi da vještak u pismenom nalazu i mišljenju nije precizirao, kao ni na poseban upit Suda, trajanje straha, niti ovih bolova, te njihov intenzitet, a što je potrebno u skladu sa odredbama ZOO (kao *lex specialis* zakona u ovom kontekstu), te Orientacionim kriterijima zauzetim na sjednici Građanskog odjeljenja Vrhovnog suda FBiH od 20.06.2006. godine (Kriterijima) u cilju donošenja pravilne i pravične odluke po ovom osnovu, a što Vijeće nije moglo utvrđivati po slobodnoj ocjeni.

349. Naime, Vijeće smatra neophodnim naglasiti da je pri odlučivanju vodilo računa da novčana (materijalna) satisfakcija postoji kad je povreda prava ličnosti (povreda časti, ugleda, slobode, naruženost, smanjenje životne aktivnosti i sl.) uzrokovala fizičke i duševne bolove, kao i strah, a Sud ocijeni prema okolnostima slučaja da **jačina bolova i straha** (što u konkretnom slučaju nije utvrđeno nalazom vještaka) to opravdavaju, te dosudi oštećeniku pravičnu novčanu naknadu. Karakteristika je novčane satisfakcije da se ona može dosuditi samo ako su fizički

i duševni bolovi i strah u uzročnoj vezi s povredom prava ličnosti, što znači da se u tom slučaju radi o kumuliranoj satisfakciji.

350. Dakle, Vijeće nalazi da oštećena u osnovi ima pravo na naknadu nematerijalne štete zbog pretrpljenih duševnih bolova zbog povrede slobode ili prava ličnosti iz člana 202. ZOO, koja naknada se dosuđuje u jedinstvenom iznosu, a sa ovom naknadom može se kumulirati još jedino naknada na ime duševnih bolova zbog smanjenja životne aktivnosti.

351. Pritom, Vijeće naglašava da je u odnosu na primjenu Kriterija, imalo u vidu da se isti primjenjuju na sve parnične postupke za naknadu nematerijalne štete (kakav je postupak po prirodi adhezijski postupak, po prijedlogu za ostvarivanje imovinskopravnog zahtjeva), koji kriteriji (*inter alia*) preciziraju: iznose za utvrđivanje visine naknade za pretrpljene fizičke bolove – po danima, pravičnu novčanu naknadu za pretrpljeni strah, iznose za utvrđivanje visine naknade zbog smanjenja životne aktivnosti.

352. Stoga, imajući u vidu naprijed navedene standarde, kao i nedostatke nalaza i mišljenja u pogledu preciziranja trajanja i intenziteta pretrpljenog straha, fizičkih i duševnih bolova koji su u uzročnoj vezi sa povredom prava ličnosti, te nepostojanje drugih izvedenih dokaza u tom pogledu, Vijeće nije moglo na precizan, niti na pouzdan način utvrditi iznos pravične novčane naknade po ovom osnovu, zbog čega nije usvojilo precizirani imovinskopravni zahtjev oštećene po tom osnovu, odnosno u tom dijelu imovinskopravnog zahtjeva je oštećenu uputio na parnični postupak.“

Kako bi se izbjegao ovaj rizik, potrebno je pravilno precizirati naredbu za vještačenje. U slučaju da naredba nije precizirana na odgovarajući način u početku, ili da vještak/inja nije utvrdio/la vidove štete na potreban način, tužio-

ci/teljice trebaju izdati naredbu za dopunsko vještačenje, kako bi nalaz i mišljenje vještaka/inje mogao potkrijepiti navode oštećenog lica o pretrpljenoj šteti.

IV. PRIVREMENE MJERE OBEZBJEĐENJA

Kako bi se spriječilo prikrivanje ili otuđenje imovine u cilju izbjegavanja naplate eventualno kasnije dosuđenog iznosa naknade štete, pokazalo se veoma bitnim blagovremeno koristiti institut privremenih mjera obezbjeđenja, koje su na raspolaganju u toku čitavog sudskog postupka.

Vrijeme koje prođe od trenutka kad optuženi/a sazna za ulaganje prijedloga za ostvarivanje imovinskopravnog zahtjeva do trenutka pravosnažnosti presude i eventualnog pokretanja izvršnog postupka optuženim licima – potencijalnim izvršenicima/ama – daje mogućnost da vrše neovlašteno raspolaganje novcem sa svojih računa ili drugom imovinom, a na štetu oštećenih lica – potencijalnih tražilaca/teljica izvršenja.

Zbog rizika da imovina nestane ili da dođe do ometanja izvršenja na imovini njenim neovlaštenim raspolaganjem od izvršenika/ce, potrebno je stoga od najranije moguće faze adekvatno koristiti privremene mjere obezbjeđenja, kojima se sprečava neovlašteno raspolaganje imovinom (zabranom otuđenja ili opterećenja određene nekretnine ili pokretnе stvari i sl.).

Predlagač/ica obezbjeđenja ne mora pritom ni dokazati opasnost da će bez takve mjere protivnik/ca obezbjeđenja spriječiti ili znatno otežati naplatu potraživanja time što će svoju imovinu otuđiti, prikriti ili na drugi način njome raspolagati ako učini vjerovatnim da bi predloženom mjerom protivnik/ca obezbjeđenja pretrpio/jela samo neznatnu štetu.^[6] Upravo to je slučaj u situacijama kad optuženi/a zapravo može u punom kapacitetu koristiti svoju imovinu, kako nepokretnu tako i pokretnu (npr. automobil), uz jedinu rezervu da je privremeno ne može prenijeti na drugo lice.

⁶ Rješenje br. S1 1 K 026906 17 Kri od 4. 4. 2017., str. 5; čl. 245. stav 2. Zakona o izvršnom postupku pred Sudom BiH.

Među urnecima u ovom priručniku predviđen je primjer prijedloga za određivanje privremenih mjera,^[7] kao i rješenja kojim se određuju privremene mjere,^[8] tako da na ovom mjestu nećemo ulaziti u pravni osnov i sadržaje podnesaka koji se vezuju za njih. Zasad želimo samo ukratko ukazati na ulogu tužilaca/teljice u ovom procesu.

Sud BiH je već imao priliku zauzeti stav po ovom pitanju. Tako je u jednom predmetu tužilac Tužilaštva BiH bio podnio prijedlog za određivanje privremene mjere obezbjeđenja, koji je prihvaćen od Suda BiH.^[9] Nakon toga, međutim, u drugom predmetu, Sud BiH je također prihvatio prijedlog tužilaca, ali je potom, po žalbi branioca optuženog, to rješenje ukinuto jer je utvrđeno da je samo oštećeno lice ovlašteno za podnošenje prijedloga za privremene mjere, a ne i tužilac/teljica.^[10]

⁷ Vidi str. 23.

⁸ Vidi str. 25.

⁹ Rješenje br. S1 1 K 020032 15 Kri od 25. 5. 2016. godine.

¹⁰ Rješenje br. S1 1 K 023906 17 Kv 4 od 28. 3. 2017. godine.

V. ISTRAGA O IMOVNOM STANJU OSUMNJIČENIH / OPTUŽENIH

Tužilac/teljica u procesu pripreme prijedloga za određivanje mjera obezbjedenja ima, međutim, uprkos tome jako bitnu ulogu. Naime, koraci koje on/a preduzme u cilju utvrđivanja postojeće imovine osumnjičenog/e ili optuženog/e koja može biti predmetom određivanja privremenih mjera oštećenom licu pruža mogućnost da podnese takav prijedlog precizirajući u svom prijedlogu imovinu na koju se on odnosi.

Tužioci/teljice, na osnovu širokih ovlasti koje im stoje na raspolaganju, u poređenju s oštećenim/om imaju mnogo bolje uvjete za pristup sveobuhvatnim informacijama o imovini osumnjičenog/e ili optuženog/e, i shodno tome mogu pravovremeno djelovati, utvrditi imovno stanje osumnjičenog/e, odnosno optuženog/e već u fazi istrage ili nakon podizanja optužnice.

U slučaju prikupljanja ovakvih podataka, međutim, pozitivni efekti po oštećene se pokazuju i u samoj pripremi za pokretanje izvršnog postupka na osnovu takvih prikupljenih podataka. U većini slučajeva, naime, tražitelju/ici izvršenja je dosta teško pribaviti podatke o imovini koja bi bila dovoljna za efikasno izvršenje zbog neu jednačenih registara i baza podataka, zbog čestog prikrivanja imovine i drugih tehničkih potешkoća koje se vezuju za taj proces, uključujući i mjere zaštite identiteta, koje su često određene oštećenim licima.

Zbog svega navedenog je izuzetno bitno da tužilac/teljica iskoristi ovlasti koje su mu/joj na raspolaganju kako bi olakšao/la ostvarivanje prava oštećenih lica na efektivan pristup naknadnoštete. U nastavku je dat prikaz koraka koje tužilac/teljica može poduzeti u tom cilju.

ULOGA TUŽILACA/TELJICA U VEZI S IMOVINSKOPRAVNIM ZAHTJEVOM U KRIVIČNOM POSTUPKU

Osnovni zadatak tužioca/teljice jeste da izda naredbu za vještačenje oštećenog lica kako bi dokazao/la traume koje su posljedica seksualnog zlostavljanja te tako potvrdio/la kredibilitet žrtve kao pouzdanog svjedoka/inje.

Na osnovu vještačenja odrediće se i postojanje nematerijalne štete, koja u ovim predmetima najčešće kumulativno obuhvata duševne bolove, pretrpljeni strah zbog povrede slobode, prava ličnosti, dostojanstva i morala ličnosti te duševne bolove na ime umanjenja životne aktivnosti.

Naredba za vještačenje ne predstavlja dodatno opterećenje tužiocu/teljici jer već ima motiv da dokaže sudskom savjetu kako je oštećena, koja je gotovo uvijek i jedina svjedokinja događaja, kredibilna i iskrena u svom svjedočenju, od kojeg i zavisi uspjeh čitavog predmeta. Prilikom izdavanja naredbe vještaku/inji, u njoj mora jasno biti navedeno koje okolnosti u vezi s oštećenjem/om vještak/inja treba utvrditi te o čemu se treba posebno izjasniti.

Ovdje su ključne sljedeće okolnosti, i to:

- mišljenje o stanju duševnog zdravlja oštećenog lica;
- da li je njegovo/njeno duševno stanje posljedica proživljenih trauma tokom rata;
- intenzitet i trajanje pretrpljenih duševnih bolova i straha;
- stepen umanjenja opšte životne aktivnosti.

Ovo su obavezne okolnosti za koje se mora naložiti vještaku/inji da obavi vještačenje, a u slučajevima kad neka od njih bude propuštena, potrebno je donijeti naredbu za dodatno vještačenje u kojoj će se precizirati ono što je ispušteno u osnovnoj naredbi.

Tužilac/teljica je obavezan/na dati vještaku/inji na uvid svu relevantnu dokumentaciju iz spisa koja će mu/joj pomoći da vještačenje uradi što kvalitetnije i pouzdanije. Vještaku/inji mogu pomoći materijalni dokazi koji se odnose na period kad su se desili kritični događaji o kojima žrtva svjedoči, kao što su podaci o vremenu i mjestu zatvaranja, uslovima koji su vladali u prostorima gdje je žrtva bila zatvorena, svjedočenjima drugih svjedoka/inja i slično.

Prilikom svjedočenja oštećenih na glavnom pretresu ih je potrebno pitati postavljaju li imovinskopravni zahtjev, a ako postave takav zahtjev, tužilaštvo će na te okolnosti izvesti dokaz vještačenja vještaka/inje. Ovaj nalaz će biti dokaz na osnovu kojeg će do završetka glavnog pretresa punomoćnik/ca oštećenih sudu podnijeti konkretni, precizan i tačno određen prijedlog za ostvarivanje imovinskopravnog zahtjeva.

Pored ovog dijela, tužilac/teljica ima i obavezu da identificira imovinu počinioca/teljice djela, kako bi ovlašteni predlagač/ica ispred oštećenog/e mogao/la sudu podnijeti eventualno i prijedlog za donošenje privremene mjere obezbjeđenja imovinskopravnog zahtjeva koji će biti naknadno postavljen ili je već postavljen.

Praksa pred Sudom BiH jeste da se prijedlozi usvajaju i donose mjere obezbjeđenja, jer Sud smatra da se samo na osnovu takvog postupanja nakon pravosnažnosti presuda može očekivati izvršenje dosuđenih imovinskopravnih zahtjeva.

Tužilac/teljica treba preduzeti ove korake na identifikaciji imovine jer nesporno ima više mogućnosti i autoriteta na osnovu kojih će blagovremeno, na brži i jednostavniji način doći do relevantnih podataka nego što je to slučaj s oštećenima.

Podaci se mogu dobiti izdavanjem naredbi organima i organizacijama koje vode evidencije o pokretnoj i nepokretnoj imovini, a o čemu tužilac/teljica ima zakonsko uporište u ZKP-u. Ovdje prvenstveno treba zatražiti podatke o nekretninama (kuće, stanovi, zemljište) iz zemljišnih knjiga koje su u Federaciji BiH u sastavu zemljišnoknjižnih kancelarija pri opštinskim sudovima, a u Republici Srpskoj pri područnim jedinicama Republičke uprave za geodetske i imovinsko-pravne poslove. Zatim treba zatražiti podatke o svoj pokretnoj i nepokretnoj imovini od poreskih uprava u FBiH i RS, te od policijskih uprava podatke o registrovanim vozilima. Dalje, zahtjevom prema entitetskim agencijama za bankarstvo i Centralnoj banci BiH mogu se dobiti podaci o svim računima koje osumnjičeni posjeduje u bankama u BiH, na osnovu čega se može nadležnom sudu uputiti prijedlog za izdavanje naredbe banci o dostavljanju podataka o stanju na računima. Centralni register hartija od vrijednosti u Republici Srpskoj i Register vrijednosnih papira u Federaciji BiH vode evidenciju o svim hartijama od vrijednosti (akcije, obveznice...) koje eventualno posjeduje osumnjičeni/a, a koje takođe mogu biti predmet obezbjeđenja potraživanja. Jedan od načina dolaska do informacija o potencijalnim izvorima prihoda jeste zahtijevanje podataka o primanju penzijskih i invalidskih naknada od nadležnog penzijsko-invalidskog fonda.

Takođe, tužilac/teljica može tokom sprovođenja istrage, prilikom nalaganja određenih istražnih radnji policijskim agencijama, naložiti da one izvrše operativne provjere i o imovini osumnjičenih, npr. prilikom saslušanja svjedoka/inja i slično, a što oštećeni/a svakako nije u mogućnosti činiti.

Milanko Kajganić,

tužilac Tužilaštva Bosne i Hercegovine

OGLEDNI PRIMJERI PODNEŠAKA I ODLUKA

I. PRIJEDLOG ZA OSTVARIVANJE IMOVINSKOPRAVNOG ZAHTJEVA

Ime i prezime advokata/ice

Adresa i kontakt advokatskog ureda

Naziv suda

Broj krivičnog predmeta

PREDMET: PRIJEDLOG ZA OSTVARIVANJE IMOVINSKOPRAVNOG ZAHTJEVA OŠTEĆENE IME I PREZIME

Pred **NAZIV SUDA** u toku je krivični postupak protiv optuženih **A i B (IMENA I PREZIMENA)** zbog počinjenja krivičnog **djela ratni zločin protiv civilnog stanovništva iz člana 142. stav 1. Krivičnog zakona SFRJ** u periodu **OD – DO (DATUMI)** na području **MJESTO (OPĆINA)**.

Obojen tekst predstavlja promjenjivu / egzemplarnu kategoriju u zavisnosti od predmeta i sadržaja IPZ-a.

Optuženi **A i B** se terete da su u vremenskom periodu **OD – DO** godine na području **MJESTO (OPĆINA)** izvršili silovanje nad oštećenom **C (IME I PREZIME)**.

Na osnovu izdate punomoći od oštećene **C**, ovlašten/a sam da u skladu s odredbama čl. 207., 208. i 209. Zakona o krivičnom postupku Federacije Bosne i Hercegovine podnesem imovinskopravni zahtjev oštećene za naknadu nematerijalne štete koja je nastala uslijed izvršenja krivičnog djela silovanje iz člana 142. stav 1. KZ SFRJ, za koje se optuženi **A i B** optužnicom **NAZIV TUŽILAŠTVA** broj: **BROJ PREDMETA** terete.

Ovaj imovinskopravni zahtjev sačinjen je u skladu s Nalazom i mišljenjem vještaka/inje specijalista/ice neuropsihijatra/ice **D (IME I PREZIME)** od **(DATUM)**.

Vještak/inja specijalist/ica neuropsihijatar/rica **D** je izvršio/la vještačenje na osnovu naredbe za vještačenje **NAZIV TUŽILAŠTVA** broj: **BROJ PREDMETA** uvidom u medicinsku dokumentaciju i izjavu oštećene **C**.

Vještaku/inji je naloženo da nakon izvršenog uvida u medicinsku dokumentaciju i izjave oštećene te primjenom stručnih metoda u Nalazu i mišljenju utvrdi eventualnu doživljenu traumu oštećene, pretrpljene psihičke posljedice prouzrokovane silovanjem i zatočeništvom, doživljenu duševnu bol, pretrpljeni strah i umanjenje opće životne aktivnosti.

Nakon izvršenog vještačenja medicinske dokumentacije i izjava oštećene, vještak/inja je utvrdio/la:

da je oštećena doživjela teške forme psihološke torture i kombinirane torture /seksualna tortura/ tokom zatočeništva u trajanju od X (BROJ) DANA/MJESECI/GODINA u periodu od OD – DO, uslijed čega pati od hronične forme posttraumatskog stresnog poremećaja.

To se manifestira ponovnim doživljavanjem traumatičnih doživljaja kroz nametajuće misli i prateće emocije straha, izbjegavanjem svih situacija koje je podsjećaju na traumatične događaje, porastom anksioznosti i hiperpobuđenjem.

Vještak/inja specijalist/ica neuropsihijatar/rica je u Nalazu i mišljenju utvrdio/la:

I STRAH

da je oštećena pretrpjela strah:

- a) jakog intenziteta u trajanju od X (BROJ) DANA/MJESECI/GODINA tokom zatočenja;
- b) strah srednjeg intenziteta u trajanju od X (BROJ) DANA/MJESECI/GODINA;
- c) povremeno strahove blažeg intenziteta – trajno u vezi ishoda daljeg liječenja od posljedica zatočenja i silovanja;

II DUŠEVNA BOL

da je oštećena trpjela:

- a) duševne bolove jakog intenziteta zbog akutne reakcije na stres uzročno-posljedično povezano sa zatočenjem u trajanju od X (BROJ) DANA/MJESECI/GODINA;
- b) duševne bolove srednjeg intenziteta u trajanju od X (BROJ) DANA/MJESECI/GODINA zbog simptoma u sklopu posttraumatskog stresnog poremećaja;,,
- c) povremeno duševne bolove blažeg intenziteta – trajno, a koji povremeno u kraćem periodu poprimaju srednji intenzitet u vezi s fluktuacijom intenziteta simptoma PTSP-a hronične forme;

III UMANJENJE OPĆE ŽIVOTNE AKTIVNOST

da je oštećenoj umanjena opća životna aktivnost za X % trajno.

U skladu s gore navedenim nalazom i mišljenjem vještaka/inje, oštećena C, zastupana po advokatu/ici E (IME I PREZIME) iz MJESTO (OPĆINA), podnosi imovinskopravni zahtjev za naknadu nematerijalne štete koja je nastala uslijed izvršenja krivičnog djela za koje se optuženi A i B terete i koji glasi:

obavezuju se optuženi A i B da oštećenoj C na ime naknade nematerijalne štete zbog pretrpljenog stra-ha, duševne boli i umanjenja opće životne aktivnosti isplate iznos od 35 000,00 KM, u srazmjeru njihovog učešća u učinjenju krivičnog djela, sa zateznom kamatom od dana podnošenja imovinskopravnog zahtjeva pa do konačne isplate, u roku od 30 dana od dana pravosnažnosti presude:

1. na ime pretrpljenog straha i pretrpljenih duševnih bolova iznos od **15 000 KM**;

2. na ime umanjenja opće životne aktivnosti od **30 %** iznos od **20 000 KM**.

Za postavljanje ovakvog imovinskopravnog zahtjeva korišteni su Orijentacioni kriteriji za utvrđivanje visine nematerijalne štete.

U predmetima ratnih zločina sudska praksa još uvijek nije dovoljno sistematizovala i izgradila primjenjivi standard za utvrđivanje visine nematerijalne štete koja je nastala kao rezultat izvršenja ovih krivičnih djela, odnosno izloženosti oštećenih torturi i mučenju, a koje su pretrpjele strah i duševnu bol najvišeg stepena.

Naime, prilikom odlučivanja o imovinskopravnom zahtjevu u predmetima ratnih zločina pored Orijentacionih kriterija potrebno je uzeti u obzir i ostale okolnosti, koje se odnose na način izvršenja krivičnog djela, brutalnost, nemoć žrtve, ugrožavanje dostojanstva, ličnosti, ličnog i moralnog integriteta, te u konačnici imati na umu i satisfakciju žrtve, odnosno oštećene u cilju postizanja svrhe kažnjavanja. Na osnovu čl. 207., 208. i 209. Zakona o krivičnom postupku Federacije Bosne i Hercegovine i člana 202. Zakona o obligacionim odnosima FBiH/RS,^[11] podnosimo imovinskopravni zahtjev za naknadu nematerijalne štete, a što je u skladu i s međunarodnim propisima i standardima o naknadi štete za žrtve torture (mučenja).

Smatramo da je zahtjev i činjenično utemeljen, odnosno da su prikupljeni svi dokazi vezani za utvrđivanje prouzrokovane štete prema oštećenoj C. Tužilac/teljica je u toku provođenja istrage u ovom krivičnom postupku preuzeo/la potrebne radnje s ciljem prikupljanja dokaza o imovinskopravnom zahtjevu vezanom za konkretno krivično djelo, provedeno je vještačenje koje pruža pouzdan osnov za utvrđivanje visine imovinskopravnog zahtjeva, te je utvrđena uzročno-posljedična povezanost krivičnog djela i imovinskopravnog zahtjeva.

Imajući u vidu da su prikupljeni svi podaci u pogledu visine imovinskopravnog zahtjeva te da je utvrđena povezanost nastale štete i učinjenja krivičnog djela, možemo zaključiti da je u potpunosti opravdano da se tokom krivičnog postupka odlučuje o ovome zahtjevu s ciljem postizanja ekonomičnosti postupka. Potrebno je naglasiti i da je dodatni razlog za odlučivanje izbjegavanje ponovnog traumatiziranja oštećene, koja bi prilikom svakog svjedočenja i eventualnog novog postupka bila izložena ponovnom proživljavanju stresnih osjećaja koji u konačnici imaju vrlo negativan odraz na njeno cijelokupno već narušeno zdravstveno stanje.

S obzirom na to da ne postoje okolnosti koje ukazuju na to da bi odlučivanje o imovinskopravnom zahtjevu odugovlačilo ili ometalo krivični postupak, predlažemo da Pretresno vijeće usvoji imovinskopravni zahtjev oštećene te na taj način doprinese zaštiti i osigura satisfakciju žrtve u ovom krivičnom postupku.

advokat/ica **IME I PREZIME**,
punomoćnik/ica oštećene **C**

^[11] "Satisfakcija u posebnim slučajevima, član 202. Pravo na pravičnu novčanu naknadu zbog pretrpljenih duševnih bolova ima lice koje je prevarom, prinudom ili zloupotrebom nekog odnosa podređenosti ili zavisnosti navedeno na kažnjivu obljudbu ili kažnjivu bludnu radnju, kao i lice prema kome je izvršeno neko drugo krivično djelo protiv dostojanstva ličnosti i morala."

II. NAREDBA ZA VJEŠTAČENJE

BOSNA I HERCEGOVINA

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА

Tužilaštvo - Tužiteljstvo Bosne i Hercegovine
Тужилаштво Босне и Херцеговине

Poseban odjel za ratne zločine
Broj: T20 0 KTRZ [REDACTED]
Sarajevo, 10.05.2016. godine

Na osnovu člana 35. stav 2. tačke a), b) i i), člana 95., člana 96. stav 1. i člana 197. stav 1. Zakona o krivičnom postupku Bosne i Hercegovine, u krivičnom predmetu protiv optuženog [REDACTED] zbog krivičnog djela Ratni zločin protiv civilnog stanovništva iz člana 142. stav 1. Krivičnog zakona SFRJ i Ratni zločin protiv ratnih zarobljenika iz čl. 144. stav 1. KZ SFRJ,
d o n o s i m

N A R E D B U

I

Određuje se vještačenje svjedoka – oštećene S5 po vještaku neuropsihijatru koji će na osnovu medicinske dokumentacije koju oštećena posjeduje, obavljenog razgovora, te uvida u relevantne spise predmeta u prostorijama Tužilaštva i drugih stručnih metoda dati Nalaz i mišljenje o stanju duševnog zdravlja oštećene, da li je njeno duševno stanje posljedica preživljene trauma zbog seksualnog zlostavljanja tokom rata, intenzitetu i trajanju pretrpljenih duševnih bolova i straha, te stepenu umanjenja opšte životne sposobnosti.

II

Vještačenje se povjerava sudskom vještaku iz oblasti neuropsihijatrije doc.dr.sc. Almi Bravo-Mehmedbašić.

III

Vještačenje će se obaviti u radnim prostorijama vještaka u ulici Bistrik Džamija broj 8., u Sarajevu i to u terminu kojim će biti uvažen interes svjedoka – oštećene, a koju zastupa punomoćnica, advokat [REDACTED].

IV

Potrebno je da vještak svoj Nalaz i mišljenje dostave Tužilaštvu BiH blagovremeno.

V

Vještak se posebno upozorava da lažno vještačenje predstavlja krivično djelo.

VI

Troškove vještačenja snosit će Tužilaštvo Bosne i Hercegovine na osnovu ispostavljenog računa od strane vještaka.

TUŽILAC
Tužilaštva-Tužiteljstva BiH

Milanko Kajganić

III. ZAHTJEV ZA DOSTAVLJANJE PODATAKA O NEKRETNINAMA – OPĆINSKOJ SLUŽBI ZA PROSTORNO UREĐENJE I IMOVINSKOPRAVNE POSLOVE

BOSNA I HERCEGOVINA

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА

Tužilaštvo - Tužiteljstvo Bosne i Hercegovine
Тужилаштво Босне и Херцеговине

Poseban odjel za ratne zločine
Broj: T20 0 KTRZ [REDACTED]
Sarajevo, 10.05.2016. godine

HITNO!

OPĆINA [REDACTED]
Služba prostornog uređenja
i imovinsko-pravnih poslova
N/r rukovoditelja službe gosp. [REDACTED], dipl. oec.

PREDMET: Zahtjev za dostavljanje podataka; traži se.-

Na osnovu odredbi člana 21. i 22. Zakona o krivičnom postupku Bosne i Hercegovine potrebno je da Tužilaštvu Bosne i Hercegovine dostavite podatke da li je licu:

[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]

u evidenciji prava na nekretninam, tj. u katastru nekretnina koje se vodi pri Općini [REDACTED], upisano pravo na nekretninu (zemljište, zgrade i drugi objekti).

Ako takav upis postoji potrebno je dostaviti podatke na osnovu koje isprave je upis izvršen. Također potrebno je da dostavite i ovjerenu fotokopiju isprave na osnovu koje je upis izvršen.

Tražene podatke potrebno je dostaviti što hitnije, pozivom na broj gornji.

Za sve eventualne nejasnoće vezano za ovaj dopis možete se obratiti postupajućem tužiocu Milanku Kajganiću na broj telefona [REDACTED] ili stručnom saradniku Darku Martinčeviću na broj telefona [REDACTED].

TUŽILAC
TUŽILAŠTVA/TUŽITELJSTVA BIH

Milanko Kajganić

IV. ZAHTJEV ZA DOSTAVLJANJE PODATAKA O NEKRETNINAMA – OPĆINSKOM SUDU, ZEMLJIŠNOKNJIŽNOM UREDU

BOSNA I HERCEGOVINA

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА

Tužilaštvo - Tužiteljstvo Bosne i Hercegovine
Тужилаштво Босне и Херцеговине

Poseban odjel za ratne zločine
Broj: T20 0 KTRZ [REDACTED]
Sarajevo, 08.04.2016. godine

HITNO!

OPĆINSKI SUD U [REDACTED]
Zemljišno-knjižni ured
[REDACTED]

PREDMET: Zahtjev za dostavljanje podataka; traži se.-

Poštovani,

Na osnovu odredbi člana 21. i 22. Zakona o krivičnom postupku Bosne i Hercegovine potrebno je da nam dostavite podatke o nepokretnoj impovini sa kojom raspolaze, odnosno za koje je u zemljišnim knjigama Zemljišno-knjižnog ureda Općinskog suda u [REDACTED] upisan kako vlasnik ili suvlasnik, lice:

[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]

Traženi podatci potrebno je da dostavite što hitnije, pozivom na broj gornji.

Za sve eventualne nejasnoće možete se obratiti postupajućem tužiocu Milanku Kajganiću na broj telefona [REDACTED] ili stručnom saradniku Darku Martinčeviću na broj telefona [REDACTED].

S poštovanjem,

**TUŽILAC
TUŽILAŠTVA/TUŽITELJSTVA BIH**

Milanko Kajganić

V. ZAHTJEV ZA DOSTAVLJANJE PODATAKA
O NEKRETNINAMA I POKRETNIM STVARIMA
– POREZNOJ UPRAVI FBIH

BOSNA I HERCEGOVINA

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА

Tužilaštvo – Tužiteljstvo Bosne i Hercegovine
Тужилаштво Босне и Херцеговине

Poseban odjel za ratne zločine
Broj: T20 0 KTRZ [REDACTED]
Sarajevo, 30.03.2016.godine

„HITNO“
„KURIROM“

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosna i Hercegovina
Porezna uprava Federacije Bosne i Hercegovine
Ul. Husrefa Redžića br. 4
71000 Sarajevo

Predmet: Zahtjev za dostavljenje podataka; traži se.-

Poštovani,

Tužilaštvo BiH je u predmetu broj T20 0 KTRZ [REDACTED] dana 23.11.2015. godine podiglo optužnicu protiv optuženog [REDACTED], zbog krivičnog djela Ratni zločin protiv civilnog stanovništva iz čl 142. stav 1. u vezi sa članom 22. Krivičnog zakona Socijalističke Federativne Republike Jugoslavije, Ratni zločin protiv civilnog stanovništva iz člana 142. Stav 1. Krivičnog zakona SFRJ i Ratni zločin protiv ratnih zarobljenika iz člana 144. Krivičnog zakona SFRJ. Navedena optužnica je potvrđena od strane Suda BiH 26.11.2016. godine, te se po istoj pred Sudom BiH vodi krivični postupak protiv optuženog [REDACTED].

Kako je u navedenom krivičnom postupku jedna od oštećenih podnijela imovinsko-pravni zahtjev za naknadu neimaterijalne štete, to je potrebno da u skladu sa članom 21. i 22. Zakona o krivičnom postupku BiH ovom Tužilaštvu **dostavite podatke o nepokretnoj i pokretnoj imovini sa kojom optuženi:**

[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED], oženjen,
državljanin [REDACTED], [REDACTED], pismen, sa završenom SSS, srednjeg
imovnog stanja, JMBG [REDACTED],

raspolaze na teritoriju BiH.

Tražene podatke potrebno je da dostavite Tužilaštvu BiH pozivom na broj gornji. Kako je navedeni krivični postupak u toku, to je potrebno da nam tražene podatke dostavite u što kraćem roku.

Za sva eventualna pitanja u vezi s ovim zahtjevom, lice koje ovlastite za realizaciju ovog zahtjeva može kontaktirati ovlaštena službena lica Tužilaštva BiH, tužioca Milanka Kajganića na broj telefona [REDACTED] ili stručnog saradnika Darka Martinčevića na broj [REDACTED]

T U Ž I L A C
TUŽILAŠTVA/TUŽITELJSTVA BIH

Milanko Kajganić

VI. ZAHTJEV ZA DOSTAVLJANJE PODATAKA O POKRETNOJ IMOVINI – KANTONALNOM MINISTARSTVU UNUTRAŠNJIH POSLOVA – OPĆINSKA POLICIJSKA UPRAVA

BOSNA I HERCEGOVINA

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА

Tužilaštvo - Tužiteljstvo Bosne i Hercegovine
Тужилаштво Босне и Херцеговине

Poseban odjel za ratne zločine
Broj: T20 0 KTRZ [REDACTED]
Sarajevo, 08.04.2016. godine

HITNO!

MINISTARSTVO UNUTRAŠNJIH/UNUTARNJIH POSLOVA
POSAVSKOG KANTONA/ŽUPANIJE
POLICIJSKA UPRAVA [REDACTED]
[REDACTED]

PREDMET: Zahtjev za dostavljanje podataka; traži se.-

Poštovani,

Na osnovu odredbi člana 21. i 22. Zakona o krivičnom postupku Bosne i Hercegovine potrebno je da nam dostavite podatke o pokretnoj imovini (automobil i sl.) sa kojom raspolaze:

[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]

Traženi podatci potrebno je da dostavite što hitnije, pozivom na broj gornji.

Za sve eventualne nejasnoće možete se obratiti postupajućem tužiocu Milanku Kajganiću na broj telefona [REDACTED] ili stručnom saradniku Darku Martinčeviću na broj telefona [REDACTED].

S poštovanjem,

TUŽILAC
TUŽILAŠTVA/TUŽITELJSTVA BIH

Milanko Kajganić

VII. PRIJEDLOG ZA DONOŠENJE PRIVREMENE MJERE OBEZBJEĐENJA

**IME I PREZIME ADVOKATA/ICE
ADRESA I KONTAKT ADVOKATSKOG UREDA**

**SUD BOSNE I HERCEGOVINE
BROJ KRIVIČNOG PREDMETA**

Na osnovu člana 202. Stav 1. Zakona o krivičnom postupku BiH, p o d n o s i m:

P R I J E D L O G za donošenje privremene mjere obezbjeđenja

Predlažemo da Sud BiH u skladu s članom 202. stav 1. Zakona o krivičnom postupku BiH i čl. 242., 245. i 246. Zakona o izvršnom postupku pred Sudom BiH odredi privremenu mjeru obezbjeđenja, i to:

1. zabrana optuženom ██████████ otuđenja ili opterećenja nepokretnosti uz zabilježbu te zabrane u zemljišnu knjigu i/ili katastar, i to nekretnine upisane u ZK ulošku broj ██████████, broj parcele ██████████, na zemljištu k.č. broj ██████████, Zemljišnoknjizi ured Općinskog suda u Sarajevu, za katastarsku općinu ██████████, a koja je upisana na ime ██████████ s vlasničkim udjelom 1/1;
2. zabrana optuženom ██████████ da otudi ili optereti pokretnu stvar, i to putničko motorno vozilo marke ██████████, broj šasije ██████████, broj motora ██████████, godina proizvodnje 2013. godina, reg. oznake ██████████ uz zabilježbu kod Ministarstva unutrašnjih poslova Kantona Sarajevo.

Predlažemo da se odredi trajanje mjeru sve od dana donošenja Rješenja Suda BiH po ovom prijedlogu pa do donošenja konačne odluke Suda BiH o imovinskopravnom zahtjevu zaštićene svjedokinje A – oštećene u predmetu koji se protiv ██████████ vodi pred Sudom BiH po optužnici Tužilaštva BiH broj T20 0 KTRZ ██████████ od ██████████. godine, odnosno do donošenja pravosnažne presude pred Sudom BiH u navedenom predmetu.

O b r a z l o ž e n j e

Tužilaštvo Bosne i Hercegovine je dana ██████████ godine podiglo optužnicu broj: T20 0 KTRZ ██████████ protiv ██████████ zbog postojanja osnovane sumnje da su optuženi počinili krivično djelo ratni zločin protiv civilnog stanovništva iz čl. 173. stav. 1. tačka e) Krivičnog zakona BiH u vezi s članom 180. stav 1. a u vezi s članom 29.KZ BiH. Navedenu optužnicu Sud BiH je potvrdio dana ██████████ godine.

U navedenom predmetu zaštićena svjedokinja A – oštećena dala je izjavu na zapisnik o saslušanju svjedoka, te je u odnosu na optužene [REDACTED] postavila imovinskopravni zahtjev za naknadu štete. Nadalje, oštećena je identificirala sve optužene kao izvršioce krivičnopravnih radnji opisanih u optužnici, odnosno silovanja. Na taj način, smatramo da je zaštićena svjedokinja – oštećena A učinila vjerovatnim svoje potraživanje prema optuženim.

U cilju utvrđivanja i ostvarivanja imovinskog prava svjedokinje A – oštećene Tužilaštvo BiH je izdalo naredbu za vještačenje vještacima psihijatru i psihologu dr. Veselinu Pečenici i dipl. psihologu Ivanu Kuču s ciljem utvrđivanja stanja duševnog zdravlja oštećene, da li je njeno duševno stanje posljedica preživljene traume zbog seksualnog zlostavljanja tokom rata, visine pretrpljenih duševnih bolova i straha, te umanjenja opće životne aktivnosti.

Provjerama kod nadležnih organa u Bosni i Hercegovini utvrđeno je da optuženi [REDACTED] posjeduje nepokretnu imovinu označenu brojem zemljišnoknjižnog uloška broj [REDACTED], broj parcele [REDACTED], na zemljištu k.č. broj [REDACTED], Zemljišnoknjižni ured Općinskog suda u Sarajevu, za katastarsku općinu [REDACTED], a koja je upisana na ime [REDACTED] s vlasničkim udjelom 1/1, te pokretnu imovinu, i to putničko motorno vozilo marke [REDACTED], broj šasije [REDACTED], broj motora [REDACTED], godina proizvodnje 2013. godina, reg. oznake [REDACTED], te da nema druge pokretne i nepokretne imovine, dok optuženi [REDACTED] nemaju pokretne i nepokretne imovine u BiH.

Iz navedenog proizilazi da bi ostvarivanje imovinskopravnog zahtjeva bilo znatno otežano bez tražene mjere obezbjeđenja. Naime, u slučaju da optuženi [REDACTED] otuđi ili optereti gore navedenu nekretninu ili putničko vozilo, naplata eventualnog potraživanja oštećene bi bila znatno otežana, ako ne i u potpunosti onemogućena jer optuženi, kako je već navedeno, ne posjeduje drugu imovinu u BiH.

S obzirom na navedeno, tužilaštvo smatra neophodnim i predlaže da Sud BiH doneše privremenu mjeru obezbjeđenja na način i u obimu kako je to navedeno u prijedlogu.

**advokat/ica IME I PREZIME,
punomoćnik/ica oštećene A**

Prilozi:

- Akt Općinskog suda u Sarajevu broj: [REDACTED] od [REDACTED] godine
- Zemljišnoknjižni izvadak broj: [REDACTED]
- Akt Ministarstva unutrašnjih poslova Kantona Sarajevo broj: [REDACTED] od [REDACTED] godine

VIII. RJEŠENJE O PRIHVATANJU PRIJEDLOGA ZA ODREĐIVANJE MJERE OBEZBJEĐENJA

Bosna i Hercegovina

Босна и Херцеговина

SUD BOSNE I HERCEGOVINE
TUZILASSTVO - ОУДИЛСТВО БИХ
Суд Босне и Херцеговине

Primljeno dana: 04.04.2017. /631/

Broj: S11K [REDACTED]

Sarajevo, 04.04.2017. godine

Org. jedinica:	Broj:	...
Civ. lurač	12841/16	

Ro G870/17

Ovlašteni radnik tužilaštva Tužilaštvo

[Signature]

Sud Bosne i Hercegovine, sudija Zoran Božić, kao predsjednik vijeća, u krivičnom predmetu protiv optuženih [REDACTED] i dr. zbog krivičnog djela Ratni zločin protiv civilnog stanovništva iz člana 173. stav 1. tačka e) Krivičnog zakona Bosne i Hercegovine (KZ BiH), u vezi s članom 180. stav 1., a sve u vezi sa članom 29. istog zakona, u postupku odlučivanja o Prijedlogu oštećene za donošenje privremene mjere obezbjeđenja, na osnovu člana 202. Zakona o krivičnom postupku Bosne i Hercegovine (ZKP BiH), a u vezi sa članovima 242., 245. i 246. Zakona o izvršnom postupku pred Sudom BiH, dana 04.04.2017. godine, donosi sljedeće:

RJEŠENJE

I

PRIHVATA SE Prijedlog oštećene svjedokinja „A“ izjavljen putem punomoćnika, advokata [REDACTED] od [REDACTED] godine, pa se prema optuženom:

[REDACTED], zvani [REDACTED], sin [REDACTED] i [REDACTED], rođen [REDACTED] godine u [REDACTED], opština [REDACTED], nastanjen u [REDACTED], opština [REDACTED], naselje [REDACTED], ulica [REDACTED], JMB [REDACTED], oženjen, otac jednog djeteta, po zanimanju mašinski tehničar, zaposlen u bazi [REDACTED], srednjeg imovnog stanja, [REDACTED], državljanin [REDACTED], neosuđivan

Određuje privremena mjera zabrane otuđenja ili opterećenja nekretninom:

Zemljišno-knjižnog vlasnika [REDACTED], a koja se odnosi na nekretninu upisanu u ZK ulošku broj [REDACTED], broj parcele [REDACTED], na zemljištu k.č. broj [REDACTED] K.O. [REDACTED], Zemljišno knjižna kancelarija Opštinskog suda u Sarajevu, za Katastarsku opštinu

1

Sud Bosne i Hercegovine, Sarajevo, ul. Kraljice Jelene br. 88

Telefon: 033 707 100; Fax: 033 707 155

[REDAKCIJSKI ZNAK], a koja je upisana na ime [REDAKCIJSKI ZNAK] sa vlasničkim udjelom 1/1.

Provodenje privremene mjere zabrane otuđenja ili opterećenja imovine određene ovim rješenjem, po pravosnažnosti rješenja provest će Zemljišno-knjižni ured Općinskog suda u Sarajevu, upisom zabrane u „C“ list Z.K uloška za navedenu nekretninu.

II

Određuje se privremena mjera zabrane otuđenja ili opterećenja pokretne stvari:

[REDAKCIJSKI ZNAK], vlasniku putničkog motornog vozila marke [REDAKCIJSKI ZNAK], broj šasije [REDAKCIJSKI ZNAK], broj motora [REDAKCIJSKI ZNAK], godina proizvodnje 2013. godine, reg. oznaka [REDAKCIJSKI ZNAK].

Provodenje privremene mjere zabrane otuđenja ili opterećenja pokretne stvari određene ovim rješenjem, po pravosnažnosti će provesti Ministarstvo unutrašnjih poslova Kantona Sarajevo.

III

Privremena mjera zabrane otuđenja ili opterećenja nekretnine i pokretne stvari određena ovim rješenjem trajat će do okončanja krivičnog postupka protiv optuženog [REDAKCIJSKI ZNAK] ili do drugačije odluke Suda.

IV

Žalba protiv ovog rješenja ne odlaže njegovo izvršenje.

O b r a z l o ž e n j e

Pred Sudom BiH u toku je krivični postupak protiv optuženih [REDAKCIJSKI ZNAK] i dr. kojem se optužnicom Tužilaštva BiH broj: T20 KTRZ [REDAKCIJSKI ZNAK] od [REDAKCIJSKI ZNAK] godine, koja je potvrđena dana [REDAKCIJSKI ZNAK] godine, na teret stavlja počinjenje krivičnog djela Ratni zločin protiv civilnog stanovništva iz člana 173. stav 1. tačka e) KZ BiH, u vezi sa članom 180. stav 1., a sve u vezi sa članom 29. istog zakona.

Dana [REDACTED] godine Sud je zaprimio Prijedlog Tužilaštva BiH, broj: T20 KTRZ [REDACTED] u kojem predlaže donošenje privremene mjere obezbjeđenja nad nekretninom i putničkim vozilom u vlasništvu sa podacima detaljno navedenim u dispozitivu, a koji se nalaze u vlasništvu optuženog [REDACTED]. Obrazlažući navedeni prijedlog, Tužilaštvo ističe da je oštećena svjedokinja „A“ na zapisniku iz istraga identifikovala optužene u ovom sudskom predmetu kao izvršioce predmetne inkriminacije, te je također, postavila imovinskopopravni zahtjev za naknadu štete. U cilju utvrđivanja postavljenog imovinskopopravnog zahtjeva, Tužilaštvo je izdalo naredbu vještaku medicinske struke, radi utvrđivanja duševnog stanja oštećene, te da li je isto posljedica preživljene traume zbog seksualnog zlostavljanja tokom rata, visine pretrpljenih duševnih bolova i straha, te umanjenja opšte životne aktivnosti. Iz navedenih razloga, Tužilaštvo je pribavilo podatke o pokretnim i nepokretnim stvarima u vlasništvu optuženog [REDACTED], koje je dostavilo u prilogu¹. Tužilaštvo cjeni da bez privremene mjere obezbjeđenja na nepokretnostima, ostvarivanje imovinskopopravnog zahtjeva oštećene svjedokinje bi bilo otežano ili čak onemogućeno, jer kada bi optuženi [REDACTED] pored navedenog ne posjeduje drugu imovinu u BiH.

Sud je rješenjem od [REDACTED] godine usvojio prijedlog Tužilaštva, te je odredio privremenu mjeru obezbjeđenja. Protiv navedenog rješenja žalbu je izjavio branilac optuženog [REDACTED], advokat [REDACTED]. Žalbu branioca, vanraspravno krivično vijeće je uvažilo, te prvočitno rješenje od [REDACTED] godine ukinulo i vratilo na ponovno odlučivanje.

Sud je dana [REDACTED] godine uputio upit Tužilaštvu da li oštećena želi da pokrene prijedlog za određivanje privremenih mjera prema optuženom [REDACTED], radi osiguranja potraživanja iz svog imovinskopopravnog zahtjeva. U vezi s tim, Sud je dana 04.04.2017. godine zaprimio podnesak punomoćnika oštećene svjedokinje „A“, advokata [REDACTED] u kojem predlaže da Sud doneše privremenu mjeru obezbjeđenja nad nepokretnom i pokretnom imovinom u vlasništvu optuženog [REDACTED], a koja je pobrojana u dispozitivu

¹ Akt Opštinskog suda u Sarajevu, broj: [REDACTED] od [REDACTED] godine, Zemljišnoknjizični izvadak broj: [REDACTED], Akti Ministarstva unutrašnjih poslova Kantona Sarajevo, broj: [REDACTED] od [REDACTED] godine

rješenja. Obrazlažući navedeni prijedlog punomoćnica ističe da je navedena mjera neophodna zbog bojazni da bi optuženi ██████████ mogao otuđiti ili na drugi način opteretiti navedenu imovinu, te obzirom da nema druge imovine, kao i da optuženi ██████████ i ██████████ nemaju pokretne i nepokretne imovine u Bosni i Hercegovini, pa bi naplata eventualnog potraživanja po imovinskopravnom zahtjevu bila znatno otežana, odnosno onemogućena. Zbog navedenog, punomoćnica oštećene cijeni da bi i sam imovinskopravni zahtjev, bez navedene mjere, izgubio svrhu.

Nakon što je postupilo po uputi vanraspravnog vijeća, Sud je donio odluku kao u dispozitivu ovog rješenja iz sljedećih razloga:

Prije svega, Sud naglašava da je postojanje osnovane sumnje da je optuženi ██████████ počinio krivična djela koja mu se stavljuju na teret, utvrđeno potvrđivanjem optužnice Tužilaštva BiH broj T20 O KTRZ ██████████ od ██████████ godine, koja je povrđena dana ██████████ godine. Pri tome, Sud je imao u vidu stav utvrđen praksom Europskog suda za ljudska prava (ESLJP), prema kojem osnovana sumnja podrazumjeva postojanje činjenica odnosno informacija koje bi objektivnom posmatraču bile dovoljne da zaključi da postoji mogućnost da je lice o kojem se radi počinilo to djelo².

Vijeće naglašava kako je postojanje osnovane sumnje faktičko pitanje koje sud cijeni u svakom konkretnom slučaju na osnovu slobodne ocjene dokaza, kao i da je stepen uvjerenja koji kod suda mora postojati u odnosu na učešće optuženog u inkriminisanim radnjama u ovom trenutku svakako nižeg stepena u odnosu na stepen osnovane sumnje koji sud mora imati prilikom donošenja presude.

Odredbom člana 202. stav 1. ZKP BiH određeno je da: „*Privremene mjere obezbjeđenja imovinskopravnog zahtjeva nastalog uslijed učinjenja krivičnog djela mogu se odrediti u krivičnom postupku po odredbama koje važe za izvršni postupak.*“ S tim u vezi, Sud naglašava odredbu člana 246. stav 1. tačka 1. i 3. Zakona o izvršnom postupku pred Sudom Bosne i

² ESLJP, Fox, Campbell & Hartley protiv UK, odluka od 30.08.1990. godine, paragraf 32.

Hercegovine koji navodi zabranu protivniku obezbjeđenja otuđenja ili opterećenja pokretne stvari, nepokretnosti ili stvarnih prava koja su na nepokretnosti uknjižena u njegovu korist, uz zabilježbu te zabrane u zemljišnu knjigu, kao jednu od vrsta privremenih mjera radi obezbjeđenja novčanog potraživanja koje Sud može izreći prema optuženom.

Član 245. stav 1. Zakona o izvršnom postupku pred Sudom BiH kaže: „*Privremena mjera radi obezbjeđenja novčanog potraživanja može se odrediti ako predlagač obezbjeđenja učini vjerovatnim postojanje potraživanja i opasnost da će bez takve mjere protivnik obezbjeđenja spriječiti ili znatno otežati naplatu potraživanja, time što će svoju imovinu otuđiti, prikriti ili na drugi način njome raspolagati.*“ S tim u vezi, Sud ističe da je oštećena svjedokinja u ovom predmetu učinila vjerovatnim postojanje potraživanja, tačnije da je još na zapisniku u Tužilaštvo postavila imovinskopopravni zahtjev, te da je stavila prijedlog putem punomoćnika za donošenje privremene mjere obezbjeđenja, odnosno da je ispunjen uslov iz navedenog člana. Braniteljica je ujedno i dostavila podnesak kojim oštećena potražuje naknadu za postavljeni imovinskopopravnih zahtjev u iznosu od 50.000 KM, a što će biti predmet odlučivanja u sklopu glavne stvari.

*Predlagač obezbjeđenja ne mora dokazivati opasnost iz stava 1. ovog člana ako učini vjerovatnim da bi predloženom mjerom protivnik obezbjeđenja pretrpio samo neznatnu štetu*³. Određivanjem navedene privremene mjere obezbjeđenja nad nekretninom i pokretnostima optuženog [REDACTED], Sud je uvjerenja da ista ne opterećuje optuženog u njegovim pravima, te naglašava da je ova mjera privremenog karaktera, kako joj to i sam naziv govori, kao i da ista može trajati do okončanja krivičnog postupka protiv optuženost [REDACTED] ili do drugačije odluke Suda.

Sud zaključuje da je izricanje privremene mjere zabrane otuđenja gore navedene imovine opravdano u odnosu na optuženog, imajući u vidu krivična djela za isti teret, kao i postavljene imovinskopopravne zahtjeve od strane oštećene u iznosu od 50.000,00 KM. Također, Sud nalazi da su mjere neophodne u smislu onemogućavanja optuženom da otudi ili optereti pomenutu pokretnu i nepokretnu imovinu na kojoj je upisan kao isključivi vlasnik i posjednik, na koji način

³ Odredba člana 245. stav 2. Zakona o izvršnom postupku pred Sudom BiH

bi se u dalnjem postupku osiguralo izvršenje novčanih potraživanja u iznosu od 50.000,00 KM u sklopu imovinskopravnih zahtjeva, a kada se za to ispune zakonski uslovi.

Slijedom svega navedenog, Sud je na osnovu člana 202. Zakona o krivičnom postupku Bosne i Hercegovine (ZKP BiH), a u vezi sa članovima 242., 245. i 246. Zakona o izvršnom postupku pred Sudom BiH, odlučio kao u dispozitivu odluke.

POUKA O PRAVNOM LIJEKU: Protiv ovog rješenja dozvoljena je žalba krivičnom vanpretresnom vijeću ovog Suda, u roku od 3 (tri) dana od dana prijema pismenog otpravka rješenja.

O TRIAL INTERNATIONAL

TRIAL International je nevladina organizacija koja se bori protiv nekažnjivosti međunarodnih zločina i podržava žrtve u njihovoј potrazi za pravdom. Organizacija pruža pravnu pomoć, podnosi slučajeve, razvija lokalne kapacitete i zagovara agendu ljudskih prava. TRIAL International je prisutan u BiH od 2008. godine i pruža podršku žrtvama teških kršenja ljudskih prava iz rata i njihovim porodicama u potrazi za pravdom, istinom i reparacijama.

GLAVNO SJEDIŠTE

TRIAL International, P.O Box 5116
1211 Geneva 11, Switzerland
+ 41 22 321 61 10
www.trialinternational.org
info@trialinternational.org
[@TRIAL](https://twitter.com/TRYAL)

URED U BIH

TRIAL International - ured u BiH, Čobanija 19
71 000 Sarajevo, Bosna i Hercegovina
+387 33 219 873
www.trial.ba

British Embassy
Sarajevo

Izradu publikacije podržala je Vlada Velike Britanije. Stajališta iznesena u publikaciji ne predstavljaju nužno stavove Vlade Velike Britanije.

Copyright TRIAL International

Autori: Adrijana Hanušić Bećirović i Milanko Kajganić (prilog o ulozi tužilaca/teljica u vezi s imovinskopravnim zahtjevima u krivičnom postupku)

Urednice: Adrijana Hanušić Bećirović, Selma Korjenić, Asja Borić i drugi zaposleni u TRIAL International-u

Lektura: Ifeta Palić-Kupus

Grafički dizajn: Šejla Bratić

Štampa: CPU printing company

Sarajevo, 2018.